

DE SCHILDERS VAN DE REALITEIT

Georges de La Tour (voor 1600—1652), tenminste in enkele zijner werken. Tot voor tien jaren was onze kennis van zijn kunst beperkt tot de nachttafereelen, die in Fransche provinciale musea bewaard worden: „De Verloochening van Petrus” en „De Verschijning van den Engel aan den H. Jozef” te Nantes, het schilderij te Epinal, waarvan het onderwerp niet vaststaat, „De Geboorte” te Rennes. Later werden hieraan „De Aanbidding van de Herders” in het Louvre en „De Beweening van den H. Sebastiaan” te Berlijn toegevoegd. Een langzaam rythme, ernstig en plechtig; geen blik buiten het beeldvlak gericht, een ongewone concentratie. Weinige, goed geteekende, zuiver naast elkaar afgewogen figuren onbewegelijk op den voorgrond. De kaars, door een hand beschermd, verlicht de massa's, maar eerbiedigt angstvallig de omtrekken. De volumina blijven abstract, zonder lichamelijkheid, niet doorvoeld.

De Madonna in het Louvre, die, in de houding van een Chineeschen Boeddha, volkomen verzonken is in de aanbidding van het zeer teere kind, is een ware vondst van den kunstenaar. Ik spreek van „vondst” omdat we in zijn geheele oeuvre onder de fijn gestyleerde, bijna quattrocenteske vormen, een waarlijk naturalistischen zin verscholen vinden. La Tour heeft op deze wijze een stijl uitgevonden, die hem en niemand anders eigen is en dien men volkomen ten onrechte heeft willen vergelijken met den heterogenen stijl van den Siennees Manetti. Sinds eenigen tijd weten wij dat de La Tour van het nachtstuk, de rustige met de gekristalliseerde breekbare vormen en met de mongoolachtige Madonna's, werd voorafgegaan — maar dat zeg ik met een zeker voorbehoud — door een „dag”-La Tour, die zeer kleurrijk, origineel en levendig is. Hij is de schilder van „De valsche spelers” (Collectie Landry), van den „Liereman” te Nantes en van den „H. Hieronymus” te Stockholm. Landry's

De La Tour, De Geboorte.

Museum, Rennes